

Poul Michelsen, stjóri á Faroe Seafood Prime:

Vit flaksa ikki aftur og fram

– Vit hava sett okkum fyrri at hava eina kós at halda okkum til. Eg eri sannførdur um, at vit eru á rættari leið, men um tað tekur halvt ella fyra ár, veit eg ikki, sigur fiskasølustjóri

DAGNY JOENSEN
KALMAR LINDENSKOV

Afturlitandi vóru tað helst ikki tær størstu uppgávur, tá hann fór úr skúlanum. Sjalvur heldur hann seg hava fingið innanhýsis kappingarlyndi, sum hann nú veit, kundi føra til tað.

Tað færdi m.a. til at hann gjørdist borgarstjóri í Havn í 12 ár. Tað er longsta tíðarskeið nakrar borgarstjóri í Havn hevur sitið. Tá hann fór frá, varð uppgávan at útbýggja egnu fyrirkønu, sum hann stovnaði á ungum árum í kjallarnum heima við hús.

Konan er figgjastjóri
Fyrirkønan var vaksinn nógv. Meðan Poul Michelsen var borgarstjóri, yvirtók Sölrun Michelsen, kona hansara stjórasessin, har hon er figgjastjóri.

Tá tað kom upp á tal, at Poul Michelsen skuldi vera stjóri á Fiskasøluna, var hann júst komin heim úr Grønlandi, har hann hevði staðið fyrri einum projekti, sum var at byggja eina isverksmiðju, sum er sama slag sum P/F Fóm hjá Poul Michelsen, heilsøluni.

– Eg kendi bert umtaluna av fiskasølumálinum og húsagangin í bløðunum, tí sum sagt, eg var ikki heima tá. Eg var tó nevndarformaður í Føroya Fiskavirkning, og hevði tí ávist innlit í fyrirkøni, sigur Poul Michelsen.

Tá hann var biðin um at taka við sum stjóri, umhugsaði hann tað eina løtu og tók av.

– Eg hugsaði sum so, at um nevndin hevði álit á mær og helt, at eg var førur fyrri hesum, so vildi eg royna, sigur Poul Michelsen.

– Hvussu var tað at taka yvir stjórnarvið, og troka annan stjóra burtur, so sum umstøðurnar vóru tá?

– Eg yvirtók eitt fallittibúgv við leiðslu og starvsfólki, men vildi byggja á grundarlag og royndir hjá gomlu Fiskasøluni, sum var óskalað. Tó helt eg, at tað var best fyrri framtíðina hjá fyrirkøni, at eg hevði slætt borð í byrjanini og kravdi tí leiðsluna frá, so eg saman við starvsfólkunum kundi byggja fyrirkøna úr nýggjum.

Rætt at rudda upp
– Var tað rætt?

– Í dag haldi eg avgjørt, at hetta var rætt, tí annars hevði fortíðin alla tíðina verið drigin upp í nýggja virksemd.

Fyrirkønan hevði brúk fyrri nýggjari leiðslu, sum ikki skuldi hava ábyrgdina fyrri tí, sum varð farið fram í gamla felagnum.

Førsta uppgávan hjá nýggja stjóranum var at tosa við starvsfólkini og fáa tey at meta um uppgávurnar.

Harnæst var at fáa baklandið í Føroyum, sum eru viðskiftafólkini, og greiða frá møguleikum og figgjarglugu styrkini í nýggja felagnum, og seinast at vitja viðskiftafólk útlandis, fyrri at skapa álit á Fiskasøluna aftur m.a. eisini, at umvæla gjørdar skaðar.

Poul Michelsen málber seg soleiðis, at tað var at venda blaðnum, og tað hevur hann gjørt seinastu fyra mánaðarnir við at arbeiða 10 – 12 tímar hvønn dag, eisini í vikuskiftinum. Av starvsfólkinum hevur hann ferðast útlandis helmingin av tíðini.

Úrslitið er ikki vánaligt. Fiskasølan hevur ikki sum heild fingið so ringt orð á seg, og hóast vánaligu tíðirnar so er fyrirkønan er væl fyrri.

– Bert fá viðskiftafólk eru so beisk um viðurskiftini, at tað skaðar Fiskasøluna. Tað kemst av, at nakrir eru særdir, tí teir hava mist pening, aðrir tí teir hava ikki fingið vørur sum avtalað, tí Fiskasølan ikki hevur megnað at hildið avtalur.

Førir fyrri at taka avbjóðingar

– Vit hava valt at føra ein opnan sölupolitik, og hava roynt at prógva, at vit nú eru førir fyrri at taka avbjóðingar, sigur Poul Michelsen.

– Eru nú ongar forðingar ella tvørir keyparar eftir?

– Sjalvandi hava negativar hendingar verið, men sum heild gongur tað betur enn væntað. Í framtíðaryvirlitnum høvdu vit roknað út, at umsetningurin skuldi vera 650 mió. krónur í ár, men higartil vísa töluni, at vit nærkast 900 mió. krónur grundað á töluni fyrribils í ár.

– Tað hevur verið ført fram, at tú hevur gjørt ein sölusáttmála fyrri royktan laks, sum tá avtornaði, ikki gjørdist veruleiki?

– Tað er rætt, at vit hava slíkt mál, sum nú er endað í rættinum, og tí ber ikki so

væl til at tosa um tað.

Tað var kortini gamla felagið, sum gjørdi avtaluna um stóran sáttmála av royktum laks fyri 20 mió. krónur, sum Far Fish framleiddi.

– Tað vísti seg, at keyparin var óseriøs. Sjalvur vildi eg ikki gjørt henda sáttmála sum segði, at keyparin ikki skuldi gjalda fyrr enn 48 tímar áðrenn vøran varð send avstað, men tíverri var keyparin ikki tað, sum hann segði seg vera.

– Hetta er kortini eingin óvanlig mannagongd, men tað átti at verið gjørt stórt arbeiði fyrri at kanna keyparan, áðrenn málið kom so langt.

– Vit fara eisini at gera mistøk, men fyrribils fara vit at taka upp eftir tíðini hjá gamla felagnum, sigur Poul Michelsen.

ES-limaskapur eingin treyt

Fiskasølustjóri er hvørki fyrri ella ímóti ES. Hetta er mál, sum politikarar skulu taka støðu til. Kortini heldur hann tað vera neyðugt at bóta um núverandi handils-sáttmálan við ES.

– Eg eri ikki sannførdur um, at tað er til fyrimuns fyrri okkum við ES-limaskapi. Sjalvandi er tað lættari, men tað er eingin ítökilig trygd fyrri, at tað er besta loysnin.

– Eg eri upp til politikarar at gera av, men vit vilja fegnir ráðgeva teimum, um brúk er fyrri.

– Tað, sum er mest umráðandi er, at vit í Føroyum gera okkum greitt, hvat vit vilja, heldur enn at lata aðrar gera tað fyrri okkum, sigur Poul Michelsen.

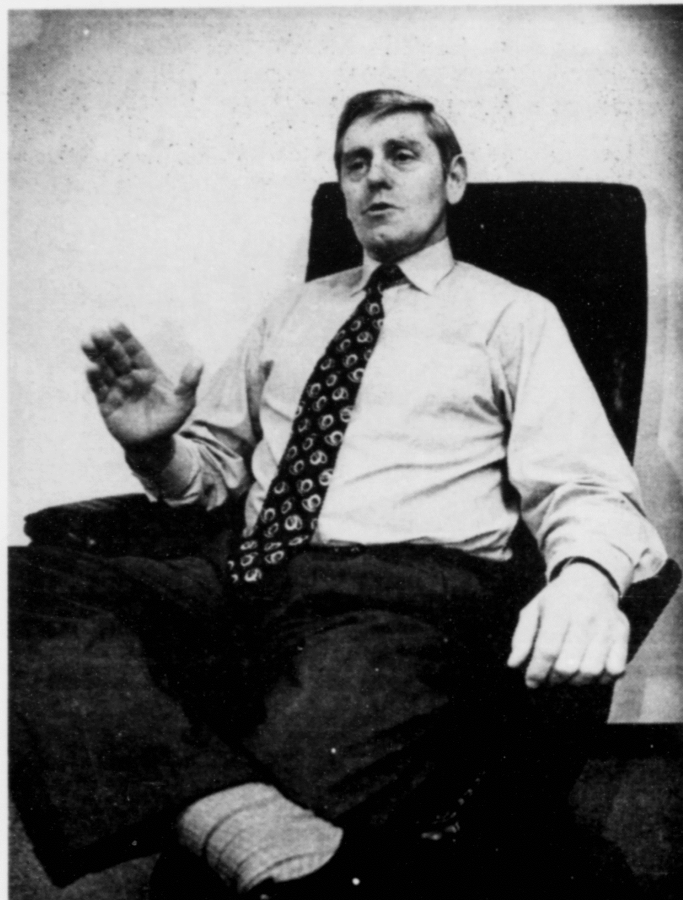
– Er tað ikki en vansi, at Fiskavirkning, Framtaksgrunnurin og stórti útflytarin húsast í sama bygningi?

– Eg skilji ikki hetta kjakið. Fiskavirkning var her áðrenn nýggja felagið kom. Húsið er stórt og rúmligt, og vit hava brúk fyrri húsaleiguni. Tað, at vit eru undir somu lon hevur ongan týðning. Framtaksgrunnurin hava vit einki við at gera – annað enn at vit eta í somu matstovu.

– Bæði vekslarar og fax o.o. samskiptstólur eru hvørt sær í hesum fyrirkønum. Vit hava bert bygningin felags.

– Hvat um tí ella Fiskavirkning fær fatur í einum skeivum faxi?

– Slíkt ber als ikki til. Fiskasølan eins væl og Fiskavirkning og Framtaks-

grunnurin skulu byggja eitt álit upp við síni viðskiftafólk, og tí eigur als eingin ivi at vera um, at teir fysisku karmarnir ikki eru í lagi.

Fiskasølan telur nú bert 42 fólk. 27 fólk arbeiða í Føroyum og 15 útlandis. Tað er helmingurin av tí, sum var tá fyrirkønan var størst. Torførasta uppgávan helt Poul Michelsen tað vera, tá hann noyddist at siga 15 fólki upp, tá fyrirkønan varð endurreist.

Gingdið skjótari enn væntað

– Hava tit so bert heiltíðar av virkseminum í mun til áður?

– Í byrjanini var myndin umleið tað, men nú bendir alt á, at vit eru langt frammán fyrri töluni, sum vit settu okkum í fyrstuni. Tað hevur gingdið skjótari enn væntað, sigur Poul Michelsen.

Hann heldur at tað var góð loysn at endurreisa Fiskasøluna, tí valmøguleikin annars hevði verið, at føroyski útflytingurin varð stýrdur av útlendingum, og at føroyingar høvdu mist ávirkanina. Nú er avgerðarrætturin varðveittur á føroyskum hondum.

– Samfelagsliga hevur tað stóran týðning at føroyingar hava samskipt við okkum, og tað er ein fyrimunur fyrri allar partar.

Annar fyrimunur er, at teir stóru nú selja gjøgnum Fiskasøluna. Fiskavirkning umboðar 40 pst. av umsetninginum og Kósin 15 pst..

Hetta seinasta heldur fiskasølustjóri er virðismest, av tí at føroyskir útflytarar ikki eiga at kappast innanhýsis í Føroyum, men heldur við fyrirkønu útlandis.

– Tað er øllum at frama, at Fiskasølan selur føroysku fiskafremleiðsluna, sigur Poul Michelsen.

– Var hetta arbeiðið ikki ein ov stór uppgáva fyrri ein 51 ára gamlan mann at fara undir, og sum hevur egnu fyrirkønu?

– Hevði eg virðurkent tað, so var tað vónleyst at fara undir hetta arbeiðið. Eg havi umstøður at gera hetta arbeiðið, tí mín egnu fyrirkøna er í góðum hondum, men eg geri tað ikki fyrri pening. Mín inntøka hevði verið stórri, um eg arbeiði á heilsøluni.

– Eg fór eisini undir hetta arbeiðið, tí tað er ein persónlig avbjóðing, men eisini tí eg visti, at her eru so góð starvsfólk.

– Hvar tá broytt arbeiðs- viðurskipti teirra?

– Tað er sjálvandi torført hjá øllum her at sleppa fortíðini, og eg hugsi, at starvsfólkini høvdu meira demokratisk arbeiðsviðurskipti áður, enn eg bjóði teimum í dag. Kanska onkur heldur tað vera skeivt.

Taðka fyrribils barnaskógvarnar

– Tað er kortini neyðugt, tí vit skulu vera minst líka so dugnalig sum onnur, og vit skulu dagføra fyrirkøna, so hon lýkur treytirnar fyrri

Fiskasølustjóri Poul Michelsen heldur ikki, at Fiskasølan sum heild hevur so ringt orð á sær. – Bert fá viðskiftafólk eru so beisk um viðurskiftini, at tað skaðar Fiskasøluna. Tað kemst av, at nakrir eru særdir, tí teir hava mist pening, aðrir tí teir hava ikki fingið vørur sum avtalað

slíkum fyrirkønum útlandis.

– Tað, sum vit hava í løtuni, skal gera væl og virðiliga og skal vera álitandi, so vit sjálvi merkja, at vit megna hetta. Tað er at taðka barnaskógvarnar.

– Tá tað er vunnið, skulu vit taka næsta stigið. Vit skulu hava eina kós, og ikki flaksa aftur og fram.

– Um tað varir halvt ella fyra ár til vit verða vaksin, veit eg ikki, men eg eri sannførdur um, at vit eru á rættari leið, sigur Poul Michelsen.